

Justis- og beredskapsdepartementet
v. Lovavdelingen

Deres ref:
18/35556 ES SSS/bj

Dato: 22.10.18

Høring - nytt straffebud om befatning med bilder som er særlig egnet til å krenke privatlivets fred

1. Innledning

Norsk Presseforbund (NP) er en paraplyorganisasjon for frie redaktørstyrte medier. (NR) er en landsomfattende sammenslutning av redaktører i alle typer medier. Norsk Journalistlag (NJ) er organisasjonen for redaksjonelle medarbeidere, herunder ledere og frilansere, som har journalistikk som yrke. Samtlige organisasjoner arbeider for å for å verne om pressefriheten, ytringsfriheten og kildevernet.

Vi takker for utsatt frist i e-post fra lovrådgiver Sigurd Aaserudhagen 11.09.2018.

Vårt hovedsynsspunkt:

Vårt hovedanliggende er at forslaget ikke har tatt høyde for journalistiske mediers særlige beskyttelse for innhenting og publisering av materiale etter EMK artikkel 10 og Grunnlovens § 100, og at forslaget kan innebære en krenkelse av de nevnte bestemmelser. Dette gjelder både journalisters egne innhenting gjennom fotografering og lydopptak, og det vernet som skal tilrettelegge for at kilder tør å gå til mediene med viktig informasjon/dokumentasjon. Vi kan derfor ikke støtte noen av alternativene som foreslås, slik det fremstilles i forslaget.

Vi vil komme tilbake til dette og konkrete forslag til hvordan dette kan løses nedenfor, etter vi har redegjort for noen generelle kommentarer til forslaget.

2. Generelle kommentarer

Behovet for endring:

Vi ser behovet for en opprydning og tydeliggjøring i regelverket som gir vern mot spredning av krenkende materiale. Dagens regelverk er fragmentert og uoversiktlig, og mange har lite kunnskap om hva som er lov og ikke lov.

Samtidig er det viktig at man ikke går lenger enn det som er nødvendig opp mot hva Stortinget ønsker å oppnå. Tunge faglige instanser har tatt til orde for at det er manglende kunnskap og oppfølging som er hovedproblemet i dag, ikke mangel på sanksjonsmuligheter. Under en debatt om lovforslaget under Arendalsuka i år, uttalte Ivar Stokkereit, som er fagansvarlig for barns rettigheter i Unicef, bekymring for at politikerne tror de løser problemet med å endre loven, og uttalte følgende:

«Vi må ha større kompetanse blant barn og unge, og blant voksne. Vi må ha mer ressurser i politiet, og skolen må ta problemstillingen på alvor. Vi må ha et stort samfunnsløft slik at barn og unge blir beskyttet bedre. Vi må jobbe på tvers av sektorene. Da håper jeg politikerne ikke vil svare; jo vi gjorde da noe, vi endret straffeloven.»

Under den samme debatten understreket også Kripos-sjef Ketil Haukaa at straffenivået i seg selv ikke er hovedproblemet, men at sakene ikke blir oppklart, og at anmeldelser ikke fører frem: «Hvis årsaken til lovendringen er at man vil ta de groveste sakene, så har vi hjemler nok å ta av allerede. Det politiet skal ta betydelig selvkritikk på, er at særlig mange unge jenter som anmelder, ikke blir adekvat fulgt opp. Og så vet vi at det jo er mange som ikke anmelder, uttalte han ifølge Advokatbladet¹».

Vi mener derfor det er naturlig at en lovendring primært tar sikte på å *tydeliggjøre* for folk hvilke regler som gjelder, slik at kunnskapen lettere skal kunne formidles i forbyggingshensikt, slik det er bedt om i Innst. 139 (2017-2018). Dette bør suppleres ved at man, for eksempel gjennom forskrifter eller i forarbeidene til loven, vektlegger betydningen av konkrete tiltak for at *innholdet* i lovbestemmelsene blir bedre kjent i samfunnet.

Videre ser vi behovet for å tette noen hull i dagens lovgivning, sett opp mot hovedproblemet som er spredning av bilder og filmer med krenkende innhold på Internett og i sosiale media. Her følger vi departementet i at kravet om at delingen må *være tilgjengeliggjort for en større krets av personer* (straffeloven § 267 jf. 10 (2) og at fornærmede må *være gjort kjent med krenkelsen* (straffelovens § 266), ikke nødvendigvis fanger opp alle situasjoner der det foreligger et legitimt behov for rettslig vern.

Forslaget går lenger enn anmodningsvedtaket fra Stortinget:

Imidlertid mener vi at departementet går mye lenger enn dette, og lenger enn anmodningsvedtaket gir grunnlag for, ved at det foreslås å kriminalisere også *fremstilling og anskaffelse* av privatlivskrenkende materiale, ikke bare deling av materiale. Vi viser her til anmodningsvedtaket, der det heter:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide et lovforslag som tydeliggjør at det er ulovlig uten samtykke å dele eller på annen måte offentliggjøre bilder av andre som har avslørende nedverdiggende eller krenkende karakter, og som eksplisitt forbyr hevnporno, (...)».

Verken «fremstilling» eller «anskaffelse» er nevnt i anmodningsvedtaket eller i begrunnelsen for representantforslaget som var grunnlaget for anmodningsvedtaket. Det samme gjelder forslaget om at begrensningene også skal gjelde *lydopptak*. I tillegg til at dette er en vesentlig utvidelse av hva Stortinget har bedt om, vil det etter vårt syn favne langt bredere enn det man har tiltenkt.

Det er problematisk at man *gjør* dette, og samtidig – i vurderingen av om det er behov for lovendring (kap 4.1) ikke fremmer ett eneste motargument. I denne vurderingen ville det vært naturlig at man tok med i argumentasjon på hva man risikerer å miste med strengere regulering på dette området.

For oss er det åpenbart at forslaget – slik det er utformet – vil kunne ramme mediernes arbeidsmetoder og publiseringsmuligheter, og dermed svekke samfunnets informasjonstilgang.

3. Mediernes informasjonsinnhenting

Verken anmodningsvedtaket eller øvrige diskusjonen på Stortinget, tilsier at man ønsker å ramme journalistiske mediers befatning med denne type materiale.

Derimot ønsker man å ramme private personers spredning/publisering av særlig krenkende materiale som spres i den hensikt å sjikanere, utpresse eller true den det gjelder. Dette er en annen type publisering, med en annen motivasjon, enn den som skjer gjennom redaktørstyrte, journalistiske medier.

Likefult - med en bestemmelse som ikke skiller mellom journalistiske mediers befatning og andres - vil bestemmelsen potensielt også ramme journalistiske medier. Dette gjelder alle de foreslåtte alternative lovutkastene (punkt 7).

Skille mellom mediene befatning og andres:

Etter vårt syn er det helt nødvendig at det skilles mellom mediernes befatning med materialet, og andres. Grunnlaget for dette er følgende:

Mediernes rolle i et demokratisk samfunn er å spre informasjon av allmenn interesse og å være en offentlig vaktbikkje. Dette følger av omfattende rettspraksis knyttet til EMK artikkel 10 og Grunnlovens § 100, og er nedfelt i pressens egne etiske retningslinjer, Vær Varsom-plakaten kap.1.

Praksis fra EMD og Høyesterett slår fast at mediernes rolle i å fremskaffe korrekt informasjon og mediernes undersøkelses- og innsamlingsfase har et særlig vern mot inngrep. Som følge av dette vil alle begrensninger som hindrer mediernes undersøkelses- og innsamlingsmuligheter, og muligheten til å formidle korrekt informasjon, være et inngrep i ytringsfriheten.

Fra Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) vil vi særlig trekke fram Goodwin mot Storbritannia, 1996, og Tarsasag mot Ungarn, 2009 og Magyarmot Ungarn, 8.november 2016, som alle understreker betydningen av et slikt vern i et demokratisk samfunn. I Legevaktinnsynsaken i 2015 (Rt-2015-1467) fant Høyesterett at politiets tilbakeholdelse av opptak tatt med overvåkingskamera, var et inngrep i ytringsfriheten. I denne saken så vi også betydningen av lyd og bilder for å kunne ettergå maktmyndigheter og kunne legge fram korrekt informasjon. Ettersom lyd og bilder kan være den beste kilden til korrekt informasjon, vil denne type dokumentasjon være særlig viktig for å kunne dokumentere og kontrollere, og vil derfor kunne ha et særlig sterkt vern.

Vi viser for øvrig til NRKs høringsuttalelse til lovforslaget, punkt 2.1 og 2.2, som etter vårt syn gir en dekkende gjennomgang av rettspraksis på dette området.

Vi vil også trekke fram samfunnets plikt til å tilrettelegge for at kilder som sitter på informasjon av allmenn interesse, tør å bringe den videre. Hvis kilder frykter de kan bli straffet for å dokumentere viktige opplysninger for å ta det videre til mediene, vil dette begrense samfunnets mulighet til å få tilgang til opplysninger av allmenn interesse.

Behovet for et sterkt kildevern følger blant annet av EMD i Tarsasag mot Ungarn, 2009:

«Without such protection, sources may be deterred from assisting the press in informing the public on matters of public interest.»

I «Filmskaperdommen» fra 2015 (Rt. 2015 s. 1286) legger Høyesterett betydelig vekt på faren for at beslagleggelsen kan ha en nedkjølende effekt på kilder som tolkningsmoment i vurderingen av om beslagleggelsen var lovlig:

«Det sentrale for kildevernets utstrekning etter EMDs praksis er, slik jeg forstår det, om beslaget kan ha en dempende – og derved skadelig – virkning på pressens tilgang til kilder.»

Selv om dette gjaldt beslag fra politiet, må dette hensynet også være relevant for utforming av nye lovbestemmelser/begrensninger - det er viktig at de ikke har en skadelig virkning på pressens tilgang til kilder.

Vi vil også vise til Ot.prp. nr. 55 (1997–1998) der Justisdepartementet bla skriver følgende:

«Et godt vern for pressens kilder er av sentral betydning i et samfunn som bygger på demokrati og ytringsfrihet. Det er et nødvendig bidrag til en kritisk og samfunnsengasjert presse og kan sikre at kritikkverdige forhold bringes frem i offentlighetens lys fordi det kan skje uten risiko for den enkelte kilde. Det er i dag anerkjent at pressen er en viktig formidler til allmennheten og myndighetene av informasjon om kritikkverdige forhold i samfunnet og om andre forhold som har samfunnsmessig interesse. I et demokratisk samfunn har massemediene også en sentral plass som arena for debatt omkring både det offentlige og private samfunnsliv. Et utilstrekkelig vern for kildene kan føre til at enkeltpersoner ikke våger å bringe frem opplysninger av samfunnsmessig og offentlig interesse, f.eks av frykt for represalier fra dem de kritikkverdige forhold refererer seg til. Denne sammenhengen mellom vern av identiteten for pressens kilder og en mest mulig fri informasjonsstrøm er i dag neppe særlig kontroversiell.»

Dette er også Politidirektoratet inne på i sin høringsuttalelse, punkt 4.7:

«POD vil i denne sammenheng understreke nødvendigheten av at lovgiver ikke legger opp til en lovendring som kan gi uheldige/utilsiktede virkninger. Det vil være uheldig dersom publikum lar være å dokumentere – og derved bidra til oppklaring av – straffbare handlinger i det offentlige rom fordi en frykter at en selv gjør noe straffbart.»

Tilsvarende gjelder overfor mediene. Vi kan ikke ha en lovbestemmelse som gjør at publikum lar være å dokumentere og går videre med saker av allmenn interesse, fordi en frykter at en selv gjør noe straffbart.

Vi vil også minne om at de aller fleste norske journalistiske, redaktørstyrte medier har forpliktet seg til å følge VVP - et sett etiske retningslinjer som gjelder hele den journalistiske prosessen, fra innsamling til presentasjon av det journalistiske materialet. Foruten krav til publisering, stiller den krav til håndtering av upublisert materie. Etter punkt 3.6 skal «upublisert materiale som hovedregel ikke utleveres til utenforstående». Dermed har man overfor norske journalistiske medier et solid vern mot spredning av den type materiale som lovforslaget vil beskytte.

Oppsummert:

Lovforslaget griper rett inn i journalistiske mediers muligheter til å formidle korrekt informasjon, og innsamlings- og undersøkelsesmuligheter. Dette gjelder både journalisters mulighet til å innsamle dette selv, og indirekte gjennom kilder.

Det blir derfor viktig å ha bestemmelser som:

A. Tar høyde for mediernes sterke rettslige vern mot inngrep i retten til å formidle, dokumentere og innhente opplysninger

B. Tilrettelegger for at kilder som sitter på informasjon av allmenn interesse, bringer dette videre til mediene.

4. Kommentarer til kap 4.7 og merknadene til de ulike forslagene:

Vi vil i det gjennomgående gå gjennom de ulike alternativene i kap 4.7: «Bør andre handlinger enn deling rammes?»

4.1. «Fremstiller» - fotografering, filming og opptak av lyd (punkt 5.4 i høringsnotatet)

Vi mener «fremstilling» ikke bør være omfattet av straffebudet.

Forslaget går ut på at fotografering/filming/opptak av hendelser som «er særlig egnet til å krenke noens privatliv» kan være ulovlig. Som eksempel vises det til seksuelle overgrep, for eksempel voldtekt eller seksuell handling uten samtykke, nakenbilder eller bilder som viser intime kroppsdeler eller som på annen måte seksualiserer den avbildede. Videre trekkes det fram bilder av nedverdiggende eller krenkende karakter, som voldsutøvelse og andre ydmykende handlinger.

Forslaget bryter med en lang tradisjon i norsk rett om at retten til fotografering er fri, slik at både pressen og andre kan fotografere og filme som de selv ønsker, og at eventuelle forbud først oppstår når man bruker materialet på en måte som krenker den andre. Dette har logisk sammenheng med forbudet mot forhåndssensur i Grunnloven § 100 (4) og den høye terskelen som også følger av EMD mot forhåndskontroll (EMD Wingrove v Storbritannia, 25. november 1996:

«Moreover the fact that the present case involves prior restraint calls for special scrutiny by the Court (see, mutatis mutandis, the Observer and Guardian v. the United Kingdom judgment of 26 November 1991, Series A no. 216, p. 30, para. 60)».

Vi mener derfor forbudet mot å fremstille denne type materiale er alt for strengt utformet og kan ikke støtte dette forslaget.

Under enhver omstendighet kan det ikke gjelde mediernes besittelse med denne type materiale. Vi vil trekke fram to ulike typetilfeller:

A. Fotografering/filming/lydopptak som gjøres av mediene:

3. oktober 2018 frifant Landsretten i Danmark en fotograf som var tiltalt for å ikke ha fulgt pålegg fra politiet om å forlate motorveien. Fotografen ønsket å filme en gruppe på ca. 300 flyktninger/migranter som gikk på motorveien på vei mot Sverige. Pålegget fra politiet var hovedsakelig begrunnet med at mediernes tilstedeværelse jaget opp stemningen og dermed bidro til å opprettholde situasjonen. Landsretten mente politiets begrunnelse ikke holdt mål, og skrev blant annet:

«Den beskyttelse af ytringsfriheden, som følger af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 10, omfatter også friheden til at mod-

tage information og må derfor indgå i bedømmelsen af påbuddets lovlighet. Efter art. 10, stk. 2, er det herefter afgørende for påbuddets lovlighet, om dette var nødvendigt for at forebygge uorden eller forbrydelse.

Ved denne vurdering må der lægges betydelig vægt på, at påbuddet afskar eller i hvert fald væsentligt begrænsede mediernes adgang til fortsat at dække situationen på motorvejen. Hensynet til nyhedsformidling er særlig vægtigt, når der som her var tale om en ganske ekstraordinær situation af stor samfundsmæssig interesse. Det forhold, at gruppen af flygtninge/migranter blev opildnet af pressens tilstedeværelse, og at nogle i gruppen muligt øn-skede at anvende pressen til at skabe opmærksomhed om deres situation, kan ikke ændre på, at hensynet til nyhedsformidling skal tillægges betydelig vægt.

Under disse omstændigheder er det ikke godt gjort, at det var nødvendigt for at forebygge forstyrrelse af den offentlige orden at påbyde pressefolkene at forlade motorvejen. Påbuddet var derfor ikke lovligt, og landsretten tiltræder med denne begrundelse, at tiltalte er frifundet.»

Dommen er et godt eksempel på hva nødetatene i dag kan regulere, og på hvilket grunnlag: Politiet og andre nødetater kan bortvise personer hvis de hindrer redningsarbeid eller er en konkret fare for sikkerheten. De har ingen hjemmel til å regulere hvor man retter kameralinser og mobiltelefoner. Det gjelder både presse og andre.

At politiet skal tilrettelegge for at mediene kan følge aktuelle hendelser så nært som mulig «såfremt tjenstlige hensyn tillater det», følger bla. av Justisdepartementets rundskriv G 56/81 av 19.2.1981: Politiets forhold til massemediene, se avsnitt 4, Forholdet til massemedia under ordens og vaktjeneste på offentlig sted:

«I forbindelse med ordens- og vaktjeneste ved aktuelle hendelser på offentlig sted bør journalister og fotografer fra presse, radio og TV -såfremt tjenstlige hensyn tillater det - gis anledning til å følge begivenheten så nært som mulig. Politiet bør i slike situasjoner søke å lette massemedias arbeidsvilkår. Det betyr bla. at selv om tjenstlige hensyn skal ivaretas først, må disse ikke i praksis bli gitt utvidende fortolkning. Tjenstlige hensyn skal ikke strekkes lenger enn det som er nødvendig i den aktuelle situasjon.»

Det er altså nødvendige reguleringer knyttet til redningsarbeid og/eller etterforskning som berettiger politiets adgang til å beordre folk om å flytte seg eller ikke bevege seg på spesielle områder. En lovendring som den som nå foreslås vil kunne få dramatiske konsekvenser, fordi politiet plutselig gis en helt ny hjemmel, nemlig til å regulere *fotograferingen*.

Vi er svært bekymret for hvordan denne vil bli brukt i praksis, og mener det er stor fare for at mediene blir bortvist kun fordi man ikke ønsker mediene tilstede. Saken fra Danmark viser at mange ulike hensyn kan tenkes å bli brukt som argument mot fotografering, og med dette lovforslaget så risikerer man at denne type hensyn får avgjørende vekt.

B. «Andres» fotografering/filming mv.

For det første gjelder også terskelen for forhåndskontroll overfor personer utenfor pressen, i kraft av ytringsfriheten. Videre mener vi et generelt forbud her også representerer en betydelig risiko for at viktig informasjon går tapt, og at dette utgjør et inngrep i mediens informasjons- og innsamlingsfase. Vi tenker her på bilder som tas av privatpersoner, for å dokumentere saker av allmenn interesse, som de ønsker å ta videre til pressen. Som nevnt har også dette særlig beskyttelse i kraft av kildevernet. Eksempler på dette kan være pasienter ved et sykehus som gjør lydopptak eller

filmer uhjemlet tvangsbruk eller maktutøvelse av en annen pasient for å gå videre med dette til mediene. Opptak av tvangsbruk ble for eksempel gjort i «Glassjentasaken²» fra Stavanger Aftenblad. Her fikk journalistene som jobbet med saken tilgang til lydopptak gjort av en medpasient som dokumenterte at «Ida» på 16 år ble lagt i gulvet av de ansatte. Journalistene skriver følgende i sin metoderapport til SKUP-konferansen 2017:

«Ei jente «Ida» hadde bodd med på institusjonen i Øygarden hadde filmet da de ansatte la «Ida» i gulvet. Du ser ingenting, men de ansattes måte å snakke på og «Ida»s skrik glemmer vi aldri.»

Et annet eksempel er bildet som ble tatt i Sofienbergparken i 2007 av frilansjournalist Caroline Drefvelin, på et tidspunkt hun ikke var på jobb, men var på stedet som tilfeldig forbigående³. Bildet viser en mann som ligger på bakken, blødende fra nesa og bevisstløs, og fort kan oppleves som krenkende overfor han som ligger der. Samtidig ble det et svært viktig bilde i den etterfølgende offentlige debatten i det som i mange medier fikk navnet «Ambulansesaken», om hva som skjedde og politiets håndtering av saken. Også eksemplene som departementet selv trekker fram i høringsnotatet – voldshandlinger, masseslagsmål mv – er svært viktig å dokumentere. Ofte vil det være private personer som står bak opptak som gis videre til pressen, slik at samfunnet gjennom dette får tilgang til viktig dokumentasjon på hva som skjer.

Vi kan ikke få en lovbestemmelse som gjør at folk ikke tør å dokumentere denne type forhold fordi det kan være straffbart.

Vi minner om at mediene, i alle typer saker, enten det gjelder ulykker, kriminalitet, barnevern el, ofte sitter på mye upublisert materiale, også lyd- og bildemateriale, som det har vært viktig å anskaffe for å kunne verifisere saker av stor allmenn interesse, men som det ikke har vært aktuelt å publisere. Et viktig eksempel på dette er 22. juli-saken der norske medier satt på store mengder opptak og bilder som aldri ble publisert av hensyn til ofrene selv, pårørende og berørte. Det er likevel liten tvil om at dokumentasjonen var viktig, både for mediernes omtale der og da, og for ettertiden.

4.2 «Anskaffer» (punkt 5.5 i høringsnotatet).

Vi støtter ikke at «anskaffer» er en del av straffebudet.

Vi mener det er uklart hvor aktiv man må være før man «anskaffer», og at ordlyden etterlater risiko for at dette rammer mediernes etterlysning av tips rundt konkrete hendelser og nyhetstids generelt. Det vil også kunne ramme mediernes etterlysning av dokumentasjon i en researchfase, for eksempel intime bilder knyttet til offentlige personer. Denne type materiale er viktig for å kunne gjøre gode redaksjonelle vurderinger av om en sak skal omtales, og søke korrekt informasjon om en sak. Mediernes mulighet til å «anskaffe» materiale må derfor anses å være beskyttet av EMK art 10 og Grl. § 100. Bare at det eksisterer en usikkerhet om hva som faller inn under «anskaffe» vil alene medføre en betydelig fare for at mediene mister en viktig kilde til informasjon av allmenn interesse.

4.3. «Gjør tilgjengelig for en annen»

Vi legger til grunn at forslaget om å utvide handlinger som straffes fra «offentlig» til å gjøre «tilgjengelig for en annen» ikke innebærer noen endringer i gjeldende rett når det gjelder mediernes publisering til *allmennheten*. Den vil alltid vil være offentlig. Derimot mener vi at ordlyden i forslaget kan ramme visning av privatlivskrenkende materiale innad i en redaksjon. Dette er en helt nødvendig metode for å kunne gjøre redaksjonelle drøftelser, og vi kan ikke ha en lovbestemmelse som hindrer

denne type deling innad i en redaksjon. Den bør derfor tydeliggjøres at bestemmelsen ikke skal få anvendelse på journalistiske mediers virksomhet.

4.4. «Berettiget»:

Departementet skriver i høringsnotatet at reservasjonen «berettiget» gir uttrykk for at bestemmelsen kan måtte tolkes innskrenkende i lys av EMK og Grunnloven». Rettslig sett kan man derfor si at de nye bestemmelsene må tolkes slik at de ikke gjelder for medienes tilgang og publisering av denne type materiale, jf. GrL. § 100 og EMK art. 10.

Etter vårt syn er dette på ingen måte godt nok. En rettslig vurdering av hva som er «berettiget» krever solid innsikt i rettspraksis fra EMD og Høyesterett på dette området. Man kan ikke forvente at innsatsleder på et ulykkessted, en medpasient på en psykiatrisk institusjon eller en medelev som ønsker å dokumentere vold i skolegården, kan gjøre denne type vurderinger. Dermed vil man få en usikkerhet som i seg selv virker lammende på de som skal vurdere om det er greit å ta bilder eller filme. Dette alene fører til at samfunnet mister viktig informasjon. Vi vil også minne om at et hovedformål med endringene var å gjøre loven tydeligere. Det må gjelde i begge retninger, både det som er lov, og det som ikke er lov. Medienes tilgang til denne type materiale må vernes gjennom eksplisitte unntak i de enkelte lovbestemmelser.

5. Konkrete innspill til lovforslag:

Vi støtter ikke forslaget om å gjøre det straffbart med fremstilling og anskaffelser, og foreslår at dette tas ut av lovforslagene.

I tillegg må det gjøres eksplisitt unntak for deling av privatlivskrenkende lyd- eller bildemateriale innad i redaktørstyrte, journalistiske medier.

A) Konkret foreslår vi samme løsning som NRKs forslag til endring av lovforslagets alternativ 1, gjengitt i NRKs høringsuttalelse punkt 4.1, med en presisering (i kursiv):

§ 267 a Tilgjengeliggjøring av privatlivskrenkende lyd- eller bildemateriale

«Den som uberettiget [og uten samtykke] gjør tilgjengelig for en annen lyd- eller bildemateriale som er særlig egnet til å krenke noens privatliv, straffes med fengsel inntil 1 år. Tilgjengeliggjøring overfor, eller innad i, redaktørstyrte *journalistiske* medier straffes ikke.»

Dette er vårt prinsipale forslag. Vi understreker at dette *ikke* er en støtte til lovforslagets alternativ 1 i høringsnotatet, men et nytt forslag basert på alternativ 1. For vår del er det uaktuelt å støtte dette forslaget hvis ikke man tar ut “fremstilling” og “anskaffer”.

B) Subsidiært viser vi til I NRKs forslag til løsning gjengitt i punkt 4.2 i deres høringsuttalelse, å vedta alternativ 3 i lovforslaget, men da med et nytt annet ledd i § 267 med samme presisering (kursiv), slik:

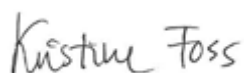
§ 267 (2)

“På samme måte straffes den som krenker privatlivets fred eller volder fare for dette ved uberettiget å formidle lyd- eller bildemateriale av åpenbart privat karakter, såfremt formidlingen ikke kan ha allmenn interesse. Formidling overfor, eller innad i, redaktørstyrte *journalistiske* medier straffes ikke.”

C) Atter subsidiært - dersom man velger å innstille på alternativ 1 i høringsnotatet uten å ta vekk "fremstilling" og "anskaffer", må det gjøres et generelt unntak for mediene. Dette mener vi er helt nødvendig for å sikre at lovbestemmelsene ikke vil utgjøre en krenkelse av EMK art. 10 og Grunnloven § 100. Dette er på ingen måte en optimal løsning, og vi frykter dette vil føre til en uklar rettsstilling som vil gjøre det vanskeligere for mediene å få tilgang til viktig informasjon, og som dermed vil svekke samfunnets tilgang på saker av allmenn interesse.

Med vennlig hilsen

Norsk Presseforbund

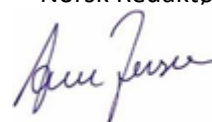
Kristine Foss
juridisk rådgiver

Norsk Journalistlag

Ina Lindahl Nyrud
advokat

Norsk Redaktørforening

Arne Jensen
generalsekretær